730/05

Den 29. august 2005 blev i sag nr. 65.036:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx
xxxxx xxxx xx
xxxx xxxxx x

mod

Forsikrings-Aktieselskabet
Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der via sit medlemskab af Forbundet Træ-Industri-Byg har fritids-ulykkesforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at udbetale erstatning med henvisning til, at klageren har fremkaldt ulykkestilfældet ved grov uagtsomhed.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1979, pådrog sig bl.a. brud på rygsøjlen og brystbenet med lammelser i underkroppen til følge, da han som passager i en bil den 21/4 2003 var impliceret i et færdselsuheld (soloulykke). Uheldet skete ca. kl. 19, og ca. to timer efter uheldet blev førerens alkoholpromille i blodet målt til 1,29 (mindsteværdi). Klagerens promille blev målt til 1,31 (mindsteværdi).

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport, at føret på uheldstidspunktet var tørt og sigtbart. Færdselsuheldet skete i dagslys på en lige vej med ringe færdsel og med gode oversigtsforhold.

Af anmeldelsesrapporten af 21/4 2003 fremgår endvidere:

"Gerningstedsundersøgelsen viste, at part 1's personbil havde kørt ind i den østvendte rabat. Derfra var der et ca. 40 m langt skridspor førende over til den vestvendte rabat. Her havde personbilen ramt græsrabatten og fortsat ind i en skrænt, hvor der var noget jordoprodning efter bilen. Bilen er derefter blevet hvirvlet rundt i luften og yderligere ramt skrænten 13 m efter første anslag.

Derefter er bilen endt på taget i græsratten ca. 22,5 længere fremme."

Efterfølgende blev der i bilen fundet to tomme ølflasker.

Om politiets afhøring af føreren er der i afhøringsrapporten af 24/4 2003 bl.a. anført:

"Vedr. hændelsesforløbet kunne han intet huske. Han kunne ikke huske hvem der havde kørt bilen, eller om de havde fået noget at drikke. Han mente at de havde fået noget at drikke, men han kunne ikke huske hvor meget. Han mente at han mødtes part 1a [klageren] om eftermiddagen. Hvad de lavede kunne han ikke huske.

Han kunne ikke huske hvor de var på vej hen da de kørte galt, ligesom han ikke kunne huske hvordan uheldet skete."

Af afhøringsrapporten af 13/5 2003 fremgår, at klageren under en afhøring den 12/5 forklarede, at han ikke havde nogen anelse om, hvad der havde forårsaget uheldet, ligesom han heller ikke huskede, om han og føreren havde drukket alkohol forud for uheldet.

Af afhøringsrapporten af 26/5 2003 fremgår bl.a. følgende om afhøringen af klageren:

"R.M. [klageren] ønsker endvidere anført, at han nu kan huske at han og B.O. [føreren] havde drukket hver 4 pilsnere om eftermiddagen forud for kørslen på uheldsdagen den 21. april 2003.

Afhørte oplyser videre, vedr. egen spiritusindtagelse, at han havde fået nogle pilsnere forinden selskabet med B.O., hvorfor det er hans opfattelse, at egen spiritusindtagelse svarer til den udfundne promille. Afhørte oplyser endvidere, at han ikke kan

bedømme om B.O. på tidspunktet for kørslen havde været påvirket af spiritus i sådan en grad, at han var ude af stand til at føre bil på betryggende måde."

Om afhøringen af føreren er der i afhøringsrapporten af 3/6 2003 bl.a. anført:

"Han oplyser, at han ikke kan huske noget om uheldet eller tiden umiddelbart forud.

Han oplyser at han og R.M. havde truffet hinanden om eftermiddagen i H., hvorefter de sammen i afh.'s bil var kørt lidt rundt i H.-området og havde i den forbindelse indtaget pilsnere ca. 8 pilsnere alm. Tuborg i tidsrummet fra kl. ca. 1500 og frem til uheldstidspunktet.

...

Afhørte erkender spiritusindtagelse svarende til den udfundne promille, ligesom han trods modstridende oplysninger fastholder at have været fører af bilen på uheldstidspunktet."

Af afhøringsrapporten af 17/10 2003 fremgår bl.a. om afhøringen af vidnet M.D.Ø.:

"Vidnet forklarede videre, at han på uheldsdagen den 21. april 2003 havde været på arbejde i T. til kl. ca. 1800 og at han i bil havde været på vej til hjemmet i H. af T.vej mod nord.

På T.vej ... havde han mødt B.O.'s Opel Corsa, der med stor hastighed kom kørende ad T.vej mod syd. Afhørte havde med sikkerhed genkendt B.O., som værende fører af bilen og R.M. som forsædepassager. Afhørte havde hæftet sig ved at bilen blev ført med stor hastighed."

Vidnet J.A., der er kusine til klageren, har den 1/12 2003 til politiet forklaret, at hun kom til uheldsstedet ca. fem minutter efter, at uheldet var sket. Ifølge J.A. fortalte klageren, da han stadig lå i bilen, at han i uheldsøjeblikket havde ledt efter nogle cd'er, mens føreren var ved at indstille radioen eller lignende. Klageren havde derfor ikke opdaget, hvad der skete.

Statens Bilinspektion har i attest udfærdiget efter undersøgelse af det forulykkede køretøj anført, at køretøjet var udstyret med uens dækomkreds på første aksel samt forskellig dæktype for og bag, hvilket kan have været en medvirkende årsag til uheldet.

Føreren af bilen blev den 8/3 2004 ved byretten dømt for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel) og straffelovens § 249 (uagtsom legemsbeskadigelse). Det fremgår af udskriften fra dombogen, at føreren i retten har forklaret, at han intet husker om uheldet den 21/4 2003, men at det nok skal passe, at han var sammen med klageren, og at han fik noget at drikke.

Vidnet K.K.S. har efterfølgende til politiet fortalt, at hun på uheldsdagen omkring kl. 18 ved en døgnkiosk så bilens fører og klageren. Føreren tog - formentlig - en ølkasse ud af bilen.

Selskabet afviste herefter at yde forsikringsdækning, hvilket blev meddelt klagerens advokat ved skrivelse af 10/5 2004.

Byrettens dom blev anket til landsretten, der ved dom af 1/7 2004 forhøjede førerens straf. Af domsudskriften fra Vestre Landsret fremgår, at føreren i landsretten supplerende har forklaret, at han intet husker fra den pågældende dag forud for færdselsuheldet. Af domsudskriften fremgår om afhøringen af klageren:

> "R.M. har forklaret, at han har overværet byretssagen. Han husker, at han på uheldsdagen gik hjemme, da tiltalte ringede og spurgte, om de skulle have en enkelt øl. Han kørte herefter om eftermiddagen tiltaltes bil ned til døgnkiosken, hvor de købte en øl. Derefter kørte de lidt rundt. Han var stadig fører af bilen. Han blev sat af ved en kammerat, hvor han fik en del øl. Omkring spisetid skulle han hjem til sine forældre. Han var gående fra kammeratens lejlighed, da tiltalte kom kørende forbi og spurgte, om han skulle køre ham til T. Han steg ind i bilen. Tiltalte kørte først ned til døgnkiosken og fik byttet nogle tomme flasker til et par øl. De kørte herefter fra døgnkiosken fortsat med tiltalte som fører af bilen."

Selskabet har efterfølgende fastholdt sin afgørelse.

Klagerens advokat påstår selskabet tilpligtet at yde forsikringsdækning. Advokaten har til støtte herfor i skrivelse af 30/9 2004 til nævnet bl.a. anført:

> "Min klient havde sammen med føreren af bilen drukket hver 4 pilsnere om eftermiddagen. Føreren satte herefter min klient af hos en kammerat ved 15-tiden. De mødtes først igen omkring kl. 18.00, hvor min klient var på vej hjem. På det tidspunkt drak de hver en øl. Herefter skete ulykken. Klokken var da 18.44.
>
> ...
>
> På denne baggrund er det min opfattelse, at Alka Forsikring ikke har dokumenteret, at min klient har udvist grov uagtsomhed ved at lade sig transportere med en spirituspåvirket fører. Som det fremgår ... var førerens promille 1,29 mens min klients var 1,31. Førerens promille var derfor ikke af en sådan størrelse, at min klient vidste eller burde havde vidst, at føreren var spirituspåvirket. Der var derfor ikke tale om en indlysende farlig handling fra min klients side.
>
> Endvidere har Alka Forsikring ikke ført det fornødne bevis for, at beruselsen har været hovedårsagen til ulykken.
>
> ...
>
> På dette grundlag er det derfor min opfattelse, at den væsentligste årsag til ulykken ikke var spiritusindtagelsen, men det forhold at føreren var uopmærksom."

Advokaten har vedlagt vidneerklæringer fra to af klagerens bekendte. Vidneeklæringerne støtter klagerens forklaring om, at han ikke var sammen med bilens fører i tidsrummet mellem klokken 15 og 18. De to vidner erklærer, at såfremt det skulle blive nødvendigt, vil de afgive forklaring i retten under strafansvar.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabets advokat har til støtte herfor i skrivelse af 25/11 2004 til nævnet gjort følgende gældende:

> "1. På et tidspunkt, hvor der ikke var rejst spørgsmål om problemer med forsikringsdækningen, udtalte klageren den 26. maj 2003 til politiet, at han og føreren B.O. hver havde drukket fire pilsnere om eftermiddagen forud for ulykken. Klageren drak ved den lejlighed også selv fire øl.

Klageren har således erkendt, at bilens fører under samværet med klageren indtog fire øl i timerne op til uheldet.

Denne forklaring underbygges af B.O.'s forklaring af 3. juli 2003 til politiet, hvoraf fremgår, at B.O. og klageren havde kørt lidt rundt i området og i den forbindelse indtaget ca. 8 øl i tidsrummet fra kl. ca. 15.00 og frem til ulykken indtraf.

Det kan således lægges til grund, at der har været tale om et meget betydeligt 'samdrikkeri' mellem klageren og bilens fører i timerne op til ulykken.

Klageren kan således ikke have været i tvivl om, at føreren havde indtaget alkohol i et omfang, der meget klart oversteg den grænse, hvor man lovligt kan føre bil. Klageren kan således heller ikke have været i tvivl om, at der forelå spirituskørsel fra førerens side.

Det gøres gældende, at klageren har handlet groft uagtsomt ved at indlade sig i kørsel med bilens fører, selv om klageren vidste, at føreren havde indtaget alkohol i så stort et omfang, og ligeledes vidste eller burde vide, at der forelå spirituskørsel.

Klageren er derfor ikke berettiget til forsikringsdækning, jf. forsikringsaftalelovens § 18 og forsikringsbetingelsernes pkt. 2.8.1.a.

2. Det må antages, at der er årsagsforbindelse mellem førerens spiritusindtagelse og ulykkens indtræden.

Det skal herved fremhæves, at ulykken skete i dagslys og tørt føre på en lige vej med gode oversigtsforhold.

Der er ikke ved Statens Bilinspektions undersøgelse af bilen fundet mangler ved bilen, der kan antages at have været årsag eller medvirkende årsag til ulykken.

Der var endvidere tale om en soloulykke, hvor ingen andre trafikanter var involveret.

Ulykken må derfor antages at være forårsaget af førerens alkoholindtagelse. Denne må under alle omstændigheder anses som hovedårsag, hvilket er tilstrækkeligt til forsikringsdækningens bortfald, jf. eksempelvis ankenævnskendelserne AK 52.628 og AK 60.475.

3. Det er i høj grad påregneligt for en passager, at der kan ske en færdselsulykke med alvorlig personskade til følge, såfremt man lader sig transportere af en fører, der i betydeligt omfang er påvirket af spiritus.

4. I relation til førerens alkoholpromille bemærkes, at der er tale om en mindsteværdi målt i blod, der blev udtaget 5 - 6 timer efter, at parternes fælles spiritusindtagelse begyndte. Det må derfor antages, at føreren har været spirituspåvirket i endnu højere grad under selve kørslen.

5. Det forhold, at visse af de involverede parter efterfølgende har ændret forklaring om den fælles alkoholindtagelse forud for ulykken, kan ikke tillægges betydning.

   Det er ikke usædvanligt, at sådanne forklaringer ændres på væsentlige punkter, efter at de involverede parter er blevet opmærksomme på, hvilke forsikringsretlige eller erstatningsretlige konsekvenser deres handlinger kan få.

   Efter fast praksis kan der i sådanne tilfælde ikke lægges vægt på efterfølgende, ændrede forklaringer. Der må derimod lægges afgørende vægt på de oprindeligt afgivne vidneforklaringer.

6. For så vidt angår spørgsmålet om betydningen af, at den skadelidte passager var bekendt med, at bilen blev ført af en spirituspåvirket fører, kan henvises til landsretsdommen *FED 1995.496 V*, hvor landsretten fandt, at passageren hav-

de udvist en sådan grad af egen skyld, at hans erstatningskrav over for føreren skulle nedsættes til halvdelen, idet han havde ladet sig transportere af en fører, der havde en alkoholpromille på 1,38.

Der kan endvidere henvises til bl.a. dommene *FED 2001.2121 V* og *UfR 2003.339 H*.

Fra ankenævnspraksis kan endvidere henvises til ankenævnskendelserne AK 38.640, AK 43.692, AK 48.789, AK 52.628, AK 57.997 og AK 60.475.

Særligt for så vidt angår størrelsen af den alkoholpromille, der blev målt hos motorkøretøjets fører, bemærkes følgende:

- I AK 43.692 måltes en alkoholpromille på min. 1,17 hos føreren.
- I AK 48.789 måltes en alkoholpromille på min. 1,39 hos føreren.
- I AK 52.628 måltes en alkoholpromille på min. 1,34 hos føreren.
- I AK 57.997 måltes en alkoholpromille på min. 1,34 hos føreren.

Det fremgår således af fast ankenævnspraksis, at kendskab til førerens spirituspåvirkethed i et tilfælde, hvor der efterfølgende måles en alkoholkoncentration i førerens blod i et niveau svarende til det, som er målt i nærværende sag, medfører, at passageren anses for at have handlet groft uagtsomt ved at indlade sig på kørsel med den pågældende fører.

7. Som eksempler på tilfælde, hvor Ankenævnet for Forsikring har lagt afgørende vægt på forsikringstagerens oprindelig forklaring - og ikke en senere, ændret forklaring - kan blot til illustration nævnes kendelserne AK 37.270 og AK 51.802."

Subsidiært påstår selskabet sagen afvist i medfør af nævnsvedtægtens § 4, stk. 1.

9. 65.036

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**2. Hvad dækker forsikringen ikke:**

...

2.8. Grov uagtsomhed, forsæt, selvmordsforsøg, beruselse m.m.

2.8.1. Forsikringen dækker ikke ulykkestilfælde, der er fremkaldt af forsikrede:

a. Ved grov uagtsomhed

b. forsæt eller med vilje

c. under påvirkning af alkohol, narkotika eller andre giftstoffer."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder at kunne lægge til grund, at føreren var alkoholpåvirket. Når der henses til førerens alkoholpromille, er det endvidere nævnets opfattelse, at klageren, der forud for færdselsuheldet havde indtaget øl sammen med føreren, havde - eller burde have - indset, at føreren var alkoholpåvirket i en sådan grad, at han ikke var i stand til at føre køretøjet på forsvarlig vis.

Da nævnet endvidere finder, at skaden hovedsageligt skyldes, at føreren var påvirket af alkohol, finder nævnet, at klageren har udvist grov uagtsomhed ved at deltage som passager i forbindelse med kørslen.

Da selskabet i forsikringsbetingelserne har forbeholdt sig fuldstændig ansvarsfrihed ved ulykkestilfælde, der er fremkaldt ved grov uagtsomhed, kan nævnet ikke pålægge selskabet at udbetale nogen erstatning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand